

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
El. p. LRVkanceliarija@lr.lt; MPT-TAP@lr.lt

2022-12-09 Nr. SD-220279

Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt; elena.maciulaityte@enmin.lt;
lina.sveklaite@enmin.lt

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
El. p. info@vert.lt; laima.lasparaviciute@vert.lt

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO REG. NR. 22-10885(2)

Lietuvos Respublikos Teisės aktų informacinėje sistemoje 2022-12-07 buvo registruotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1157 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. 22-10885(2) (toliau – **Projektas**).

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje (toliau – **VIAP**) lėšų administratoriaus funkcijas vykdanči BALTPPOOL UAB (toliau – **Administratorius**), įvertinusi Projekto nuostatas, atkreipia dėmesį į tai, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – **Taryba**) [2022-10-24 nutarimu Nr. O3E-1469](#) „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų ir kainos 2023 metams nustatymo“ nustatė, kad visiems asmenims 2023 metais bus taikoma mažesnė už nulį VIAP kaina (-0,780 ct/kWh be PVM) (toliau – **neigiama VIAP kaina**). T. y. 2023 metais numatyta iš elektros energijos vartotojų ne surinkti VIAP kainą, o jiems ją išmokėti.

Atitinkamai neigiamos VIAP kainos taikymas suponuoja poreikį Projektą papildyti nuostatomis, reglamentuojančiomis:

1. Sąskaitų išrašymą tais atvejais, kai VIAP kaina yra neigiama. Pvz., Projekto IV skyriaus nuostatas papildant tokia nauja nuostata:
„Jeigu Taryba nustato mažesnės už nulį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos atitinkamu laikotarpiu taikymą, Aprašo nuostatos, reglamentuojančios sąskaitų už suteiktas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas išrašymą ir pateikimą bei lėšų mokėjimą atitinkamu laikotarpiu taikomos mutatis mutandis.“;
2. Atsižvelgiant į galiojančio [VIAP lėšų administravimo tvarkos aprašo](#) 26¹ punkto nuostatas, pagal kurias iš skirstomųjų tinklų operatorius, superkančioji įmonė ir Administratorius privalo stabdyti VIAP lėšų išmokėjimą bei VIAP kainos dalies grąžinimą (atliekamą pagal Aprašo VII skyriaus nuostatas) tokių lėšų/kainos dalies grąžinimą gaunančio/su juo susijusio asmens VIAP lėšų įsiskolinimo atveju, Projekto nuostatas siūlome papildyti nuostatomis, nustatančiomis, kad neigiamos VIAP kainos mokėjimas taip pat yra sustabdomas tais atvejais, jei tokios neigiamos VIAP kainos gavėjas yra įsiskolinęs VIAP lėšų biudžetui. Pvz., Projekto IV skyriaus nuostatas papildyti tokia nauja nuostata:

„Jeigu Taryba nustato mažesnės už nulį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos atitinkamu laikotarpiu taikymą, skirstomojo tinklo operatorius ir administratorius, vykdydami lėšų už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas išmokėjimą už atitinkamą laikotarpį iš asmenų, naudojančių elektros energiją ūkiniams poreikiams tenkinti, į asmenų, naudojančių elektros energiją ūkiniams poreikiams tenkinti gautinas lėšų sumas įskaito tokių asmenų įsiskolinimo už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas sumas. Jeigu toks įskaitymas nėra galimas, skirstomojo tinklo operatorius ir administratorius, sustabdo lėšų išmokėjimą asmenims, naudojančioms elektros energiją ūkiniams poreikiams tenkinti, kurie yra įsiskolinę už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas iki visiško tokios skolos padengimo momento.“

3. Projekto nuostatomis numatoma, kad atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai bus kompensuojama už jai priklausančiuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą ir jos ir (ar) jos dalininkų reikmėms ir ūkio poreikiams suvartotą elektros energijos kiekį surinktos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos. Aiškumo tikslu, Projekto V skyrių siūlome papildyti naujomis nuostatomis, reglamentuojančiomis tokiai bendrijai mokėtinos kompensacijos skaičiavimą tais atvejais, kai VIAP kaina yra neigiama:

„Jeigu Taryba nustato mažesnės už nulį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos atitinkamu laikotarpiu taikymą, apskaičiuojant atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai už tokį atitinkamą laikotarpį mokėtiną lėšų kompensaciją, laikoma, kad tokio atitinkamo laikotarpio viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina yra lygi 0 ct/kWh.“

4. Elektros energijai imlūs pramoniniai vartotojai turi teisę Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymo 74¹ straipsnio bei galiojančio [VIAP lėšų administravimo tvarkos aprašo](#) VII skyriaus nustatyta tvarka susigrąžinti VIAP kainos dalį už praėjusius kalendorinius metus. Aiškumo tikslu, kad nekiltų abejonių, ar VIAP kainos dalies grąžinimo skatinimo schemoje dalyvaujantys pramoniniai elektros energijos vartotojai turi pareigą grąžinti Administratoriui jų atitinkamu laikotarpiu gautos (neigiamos) VIAP kainos dalį ir (ar) pvz., vienu kalendorinių metų pusmečiu jų gauta neigiamos VIAP kainos suma turėtų būti įskaičiuojama (mažintų) kitu metų pusmečiu sumokėtos (jei tokiu laikotarpiu VIAP kaina būtų >0) VIAP kainos sumą, Projekto VII skyriaus nuostatas siūlome papildyti tokia nauja nuostata:

„Jeigu Taryba nustato mažesnės už nulį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos atitinkamu laikotarpiu taikymą, apskaičiuojant pagal Aprašo VII skyriaus nuostatas elektros energiją intensyviai naudojančių vartotojų galimą susigrąžinti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos dalies sumą, laikoma, kad tokio atitinkamo laikotarpio viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina yra lygi 0 ct/kWh.“

Generalinis direktorius

Andrius Smaliukas

Eglė Junčienė, tel.: +370 239 3148, el. paštas: egle.junciene@baltpool.eu